

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 35/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

28/2008. (VII. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budakeszi lakos **Panaszos*** 2008. április 24-én előterjesztett panaszát a 2008. július 9-én tartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv, a Budaörsi Rendőrkapitányság vezetőjéhez.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás:

I.

Panaszos a Testülethez eljuttatott panaszában a budapesti közlekedésben uralkodó „teljes káosz” kapcsán adott hangot megdöbbenésének, amely szerint „ma Magyarországon a rendőrség dönti el, hogy a törvények, rendeletek és jogszabályok közül mit és mikor tartat be”. Elmondása szerint a fővárosban a buszsávban, illetve a villamos sínen közlekedőket, a kereszteződésbe szabálytalanul behajtókat, a szabálytalanul parkolókat, az egyirányú utcákba nem megfelelő irányból behajtókat „nem bünteti senki”. Elmondása és véleménye szerint csak azokat vonják felelősségre, akik a közterületen kialakított parkolóknak 5 perccel tovább tartózkodnak, mint amennyiért a parkoló társaságnak fizettek. Véleménye szerint a fentebb említett esetekben tipikusan nem kerül sor rendőri intézkedésre, ezzel szemben „láthatunk rendőrt százával, ha élni szeretnénk alkotmányos gyülekezési jogunkkal”.

* Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

Panaszos további állítása szerint Budakeszin, a Szarvas téren lévő „megállni, várakozni tilos táblánál többen is leteszik az autójukat és ott parkolnak estig”. Ez a gyakorlat nézőpontja szerint zavarja a gyalogos közlekedést.

A panaszos által említett konkrét esetben az általa megjelölt forgalmi rendszámú gépkocsi sofőrje hagyja rendszeresen figyelmen kívül a közlekedési táblákat és „minden nap reggel 7 – du. 17-ig áll” a fentebb megjelölt helyen. A gépkocsit vezető hölgyet helytelen viselkedésére a panaszos jelenlétében valaki figyelmeztette, de eredménytelenül. A történetekkel kapcsolatosan a panaszos levélben fordult a Budaörsi Rendőrkapitányság felé, „megírta” észrevételeit, de „nem történt semmi”.

A panaszos beadványában végül azon véleményének ad hangot, mely szerint a rendőrségnek „nem előre beharangozott rövidebb, hosszabb távú razziákat” kellene tartania, hanem „folyamatosan betartatni a törvényeket”, így kiküszöbölhetőek lennének a fentebb vázolt problémák.

II.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Panaszos által a Testülethez eljuttatott beadvány elsőként a rendőrség jogalkalmazó tevékenységét illetően él általános jellegű kritikával. A panaszos sérelmesnek ítéli a hatóság általa szelektívnek és önkényesnek tartott jogalkalmazását. Mivel – a fentebb idézettek szerint – a Testület eljárásának csak konkrét, méghozzá az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében szereplő rendőri intézkedés vagy mulasztás esetén van helye, a rendőrség tevékenységére vonatkozó általános tartalmú megállapítások nem vonhatók a Testület vizsgálatának körébe.

A panasz másodsorban egy konkrét esetet említ, amelynek lényege, hogy panaszos a közlekedés szabályainak ismétlődő megszegése miatt a Budaörsi Rendőrkapitányságnál kezdeményezte a sorozatos jogsértést elkövető személlyel szemben szabálysértési eljárás lefolytatását, ám ezt a rendőrség elmulasztotta.

Az Rtv. 13. §-a rögzíti, hogy a „rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. A közrendet sértő cselekmények fogalmába a közlekedési szabályok megszegése is beletartozik, amit alátámaszt

az, hogy a jogalkotó az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 54. §-ában szabálysértéssé minősíti a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését. Amennyiben tehát a közlekedés rendjét sértő bármely cselekmény a rendőrség tudomására jut, az az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettséget megalapozza. Ezt támasztja alá a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet, melynek 3. § (1) bekezdése kimondja: szabálysértés észlelése esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljáráshoz fűződő jogának összefüggésében kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint „A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.”

Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépnek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség fentiek értelmében a jogbiztonság követelményéből és az ahhoz erős szálakkal kötődő tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadóan megkívánja, hogy a jogszabályok előírásainak betartását az erre kijelölt hatóságok figyelemmel kísérik, kontrollálják, továbbá a jogsértő cselekményeket megfelelően szankcionálják. Így ha egy állampolgár a jogszabályok megsértését észleli, ezen alapvető jogára tekintettel is lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy a helyzet orvoslása, a sérelem kiküszöbölése céljából a megfelelő hatóságokhoz forduljon, és a szükséges intézkedések megtételében bízson. A konkrét esetre vetítve a panaszos joggal várhatta volna el, hogy bejelentése nyomán a rendőrség intézkedéseket tegyen az esetleges szabálysértés felderítésére és – ha a bejelentés megalapozott – szankcionálására.

Mindazonáltal a panasz érdemi elbírálására az alábbi okok alapján nem kerülhet sor. A Testület eljárásnak előfeltétele valamely alapvető jog bizonyos szintet elérő, csekély mértéket meghaladó sérelme. A panaszos által előadott konkrét események tekintetében a rendőri fellépés elmulasztása sértheti ugyan bizonyos fokig a jogbiztonság követelményét és ehhez kapcsolódva a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, mégsem valósít meg olyan szintű jogsértést, amely a

Testület eljárását jelen esetben indokolná, mivel olyan szabálysértéssel kapcsolatban merült fel, amely a panaszost személyében közvetlenül semmilyen módon nem érinti (más lehet a helyzet, ha például a magánlaksértés vagy veszélyes fenyegetés szabálysértésével összefüggésben merül fel hasonló mulasztás).

Az Rtv. 93. § (2) bekezdése értelmében a „Testület az alapvető jogot [...] csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez átteszi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti”. Mivel a panaszos beadványában az áttétel ellen tiltakozó kijelentés nem szerepel, a Testület az ügyet átteszi az intézkedést fogantatosító szerv – jelen esetben a Budaörsi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

Budapest, 2008. július 9.

Dr. Kaltenbach Jenő s.k.

elnök

Dr. Juhász Imre s.k.

elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferency Nóra s.k.

testületi tag

Dr. Féja András s.k.

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf s.k.

előadó testületi tag